

Terveysalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2020–2021

Terveysalan työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta. Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017). Tätä tehtävää varten työelämätoimikunnilla on ollut käytössään seuranta-, arviointi- ja palautetietoa muun muassa Opetushallinnon tilasto-, ohjaus- ja säätelypalvelusta ja kansallisesta KOSKI-tietovarannosta.

Vuoden 2020 suoritustiedot on annettu toimikuntien käyttöön vuoden 2021 keväällä. Tämän ajankohdan jälkeen KOSKI-dataan tehdyt oppilaitosten tekemät mahdolliset korjaukset eivät näy tässä tilannekuvassa. Sama koskee vuoden 2021 suoritustietojen tilastotietoja, jotka on poimittu KOSKI-tietokannasta 2022 alkuvuodesta. Tarkistetut suoritustiedot julkaistaan myöhemmin Opetushallinnon tilastopalvelussa Vipunen.fi -sivustolla.

Tilannekuvassa käytetyt tiedot on poimittu KOSKI-tietokannasta suoraan siinä muodossa kuin oppilaitokset ovat ne ilmoittaneet. Tilastot voivat sisältää puutteellisia tai virheellisiä tietoja. Esimerkiksi teknisistä syistä johtuen, kaikki oppilaitosten omiin opintohallintojärjestelmiin kirjatut tiedot eivät ole siirtyneet KOSKI-tietokantaan oikein, jolloin tieto tilastoituu ”ei tietoa”/”ei ilmoitettu” -kohtien alle.

Lähdemateriaalina on ollut esimerkiksi toimikuntien vierailukäyntiraportit, oikaisupyynnöt ja lausunnot.

Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritustiedot

Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritukset

Tutkinto ja osaamisala	suoritettu koko tutkinto 2020	suoritettu tutkinnon osa 2020	suoritettu koko tutkinto 2021	suoritettu tutkinnon osa 2021
Hieronnan ammattitutkinto	1009	4089	988	4162
Hieronnan erikoisammattitutkinto	27	288	94	470
Urheiluhieronnan osaamisala	18		35	
Hieronnan osaamisala	3		9	
Lymfahieronnan osaamisala	0		20	
Ei tietoa	6		30	
Immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkinto	1	27	9	68
Terveysalan ammattitutkinto	135	440	196	628
Jalkojenhoitotyön osaamisala	109		178	
Obduktiotoiminnan osaamisala	4		4	
Immobilisaatiohoitotyön osaamisala	21		14	
Ei tietoa	1		0	
Yhteensä	1172	4844	1287	5328

* Tiedot poimittu alkuvuodesta 2021 (vuoden 2020 osalta) ja alkuvuodesta 2022 (vuoden 2021 osalta), eikä tietoja ole päivitetty näiden ajankohtien jälkeen. Tutkinnon osien suoritukset eivät sisällä paikallisina ilmoitettuja tutkinnon osia. **Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät näy ko. taulukossa eivätkä sisälly taulukossa oleviin määriin.

Tavoitteena tutkinnon osia /tavoitteena koko tutkinto

Työelämätoimikunnan toimialueen tutkinnoissa opiskelun tavoitteena on enimmäkseen koko tutkinto. Poikkeuksena on hieronnan erikoisammattitutkinto, jossa n. 30 prosentissa opiskelun tavoitteena on tutkinnon osan/osien suorittaminen.

Pohdintoja

Tutkintojen ja tutkinnon osien määrien kehitys

Tutkintojen suoritusmäärissä on merkittäviä muutoksia edeltäviin vuosiin verrattuna, paitsi hieronnan ammattitutkinto on pysynyt samalla tasolla. Terveysalan ammattitutkinto on melko uusi tutkinto, joten sen suoritusmäärien nousu oli odotettua.

Ammatilliset tutkinnon osat, pakolliset ja valinnaiset tutkinnon osat, yhteiset tutkinnon osat

Toimikunnan toimialalla ei ole perustutkintoja, joten yhteisten tutkinnon osien kohdalla ei ole tehty tarkastelua.

Marginaalisesti suoritettut tutkinnot tai osaamisalat

Obduktiotoiminnan osaamisalassa on vähän suorituksia. Työelämän mukaan tarvetta koulutukselle ei tällä hetkellä ole niin paljoa, koska alalla työpaikkoja on vähän ja työntekijöiden vaihtuvuus pientä.

Tutkintojen järjestäminen

Aktiiviset koulutuksen järjestäjät / järjestämisluvat

Tutkinto	Järjestämisluvat	Aktiiviset järjestäjät
Hieronnan ammattitutkinto	23	22
Hieronnan erikoisammattitutkinto	20	13
Immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkinto	3	1
Terveysalan ammattitutkinto	27	16

** aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä/oppilaitokselta kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia joko 2020 tai 2021 vuonna toimikunnalle toimitetun KOSKI-datan perusteella.*

Tiedot poimittu alkuvuodesta 2021 (vuoden 2020 osalta) ja alkuvuodesta 2022 (vuoden 2021 osalta), eikä tietoja ole päivitetty näiden ajankohtien jälkeen.

Pohdintoja

Muutokset tutkintojen järjestämislupien määrässä

Järjestämislupien määrä on pysynyt lähes ennallaan.

Tutkintojen / tutkinnon osien suoritusten jakautuminen koulutuksen järjestäjien välillä

Hieronta-alan ja terveysalan ammattitutkintojen suoritusmäärissä erottuu kummassakin selkeästi yksi muita suurempi koulutuksen järjestäjä. Työelämätoimikunnan jäsenten tekemien havaintojen ja haastattelujen mukaan suurimmassa osassa koulutuksen järjestäjiä hakijamäärät ovat palanneet aikaisempien vuosien tasolle hieronta-alalla.

Tutkintojen järjestämisen kattavuus maantieteellisesti ja kielellisesti

Työelämätoimikunnan toimialueen tutkinnoista ruotsinkielisiä tutkintoja suoritettiin seuraavasti: terveysalan ammattitutkinto 1,53 % ja hieronnan ammattitutkinto 1,21 %.

Näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laatu

Näyttöjen suorituspaikan jakautuminen

Immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkinto: Suorituspaikkana lähes aina työpaikka vuosina 2020 ja 2021.

Hieronnan ammattitutkinto: Yli puolet suorituspaikoista oppilaitoksissa (2020: 63,3 %, 2021: 58,5 %) ja työpaikoilla suoritettu n. 13 % vuosina 2020 ja 2021.

Hieronnan erikoisammattitutkinto: Suorituspaikka oppilaitoksissa vuonna 2020 33,3 % ja vuonna 2021 43,2 %. Työpaikalla suoritettu vuonna 2020 20,3 % ja 2021 33,4 % näytöistä.

Terveysalan ammattitutkinto: Osuus oppilaitoksissa suoritetuista näytöistä noussut vuoden 2020 40,5 prosentista lähes 60 prosenttiin. Samanaikaisesti työpaikoilla suoritettut näytöt laskeneet vuoden 2020 n. 30 prosentista vuoden 2021 n. 20 prosenttiin.

Amispalautteen keskiarvo näytöstä (päättökysely)

Hieronnan AT: **4,3**

Hieronnan EAT: **4,4**

Immobilisaatiohoidon EAT: **4,8**

Terveysalan AT: **4,5**

Päättökyselyn kaikkien osa-alueiden arvioinneissa keskiarvo yli 3,5, suurin osa yli 4.

** opiskelijapalautteen tarkastelujakso on 1.7.2019–31.12.2021. Arviointiasteikko 1–5, jossa (5) täysin samaa mieltä, (4) jokseenkin samaa mieltä, (3) osin samaa osin eri mieltä, (2) jokseenkin eri mieltä, (1) täysin eri mieltä*

Pohdintoja

Kaksikantaisuuden toteutuminen osaamisen arvioinnissa

Toimialan tutkinnoissa kaksikantaisuus toteutuu vaihtelevasti, parantamisen varaa on edelleen. Hieronnan erikoisammattitutkinnossa kahden opetusalan arvioijan käyttö on hieman noussut. Työelämätoimikunta kiinnitti huomiota ei tietoa -osuuden suureen määrään.

Perustelut oppilaitoksissa järjestettävälle näytöille

Ei tietoa-kohtien määrä on edelleen suuri, mutta nähtävissä ei ole suuria muutoksia prosenttimäärissä verrattuna edellisiin vuosiin. Yksinyrittäjät eivät tahdo ottaa opiskelijoita työssäoppimiseen/näyttöihin, koska opiskelijan ohjaus vie liiaksi aikaa omalta työltä. Työelämän arvioijia on vaikea saada muualle kuin omalle työpaikalleen. Asiakkaita on paljon mm. kotona, joten arvioijien aikaa menee myös kulkemiseen.

Hierojien tutkinnoissa näkyy oppilaitos suorituspaikkana, koska näyttöjä toteutetaan oppilaitosten yhteydessä olevilla klinikoilla. Työelämäyhteistyö on puutteellista näyttöjen osalta. Työpaikat eivät ole tällä hetkellä olleet halukkaita ottamaan opiskelijoita työssäoppimisjaksoille ja näyttöihin. Syy miksi näin on ei ole täysin selvinnyt, yksi mahdollisuus on ohjausresurssien puute työpaikoilla.

Näyttöympäristöt ja niiden soveltuvuus osaamisen osoittamiseen

Oppilaitosten hoitolat/klinikat ovat pääsääntöisesti hyviä näyttöympäristöjä, mutta yksityisyys voi joissain paikoissa kärsiä (asiakaspaikat on eroteltu vain verhoilla).

Yleistykset oikaisupyynnöistä

Työelämätoimikunta on käsitellyt toimikauden aikana yhden oikaisupyynnön, jonka myötä järjestettiin uusi arviointi.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmien tilanne

Vierailukäynneillä havaitusti osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat ovat olleet vielä osittain keskeneräisiä/puutteellisia tai päivittämättä tai ne eivät ole olleet tutkintokohtaisia.

Työelämätoimikunnalle ei saapunut lausuntopyyntöjä opetus- ja kulttuuriministeriöltä vuosina 2020 tai 2021.

Henkilökohtaistamisen toteutuminen käytännössä

Hyvät käytännöt

Korona-aika on aiheuttanut sen, että videoinnin ja etäyhteyksien hyödyntäminen mm. arvioinneissa on otettu käyttöön.

Kehittämiskohteet järjestäjien toiminnassa

Toimikunta tulee jatkossakin tarkistelemaan 2-kantaisuutta ja arvioinnin toteuttamissuunnitelmia. Näyttöjä on jo ennen korona-aikaa järjestetty oppilaitoksissa, ja arvioijina on toiminut vain opetusalan edustajat. Näihin asioihin kiinnitetään huomiota mm. tulevilla vierailukäynneillä.

Tutkintojen perusteiden toimivuus

Pohdintoja

Tutkinnon perusteiden työelämävastaavuus

Tutkintojen perusteet vastaavat pääasiassa työelämän tarpeita.

Valinnaisuuden toteutuminen tutkintojen suorittamisessa

Valinnaisten osien mahdollisuudet ovat riittävät.

Yleisiä havaintoja työelämäpalautteesta (työpaikkaohjaajakysely)

Työelämän toiveena on saada varmistus opiskelijan henkilökohtaiseen osaamiseen liittyvästä tavoitteesta.